

Noot bij Pres. Rb. Amsterdam 9 augustus 2001

Verschenen in *AMI* 2001-6, p. 157.

P.B. Hugenholtz

Nr. 19 Manfred Spaargaren Confiserie / Da Vinci Bonbons & Chocolate c.s.

Pres. Rb. Amsterdam
9 augustus 2001, rolnummer KG 01/1143
(mr Orobio de Castro)

Auteursrecht op bonbons
(art. 10 Auteurswet)

de vennootschap onder firma MANFRED SPAARGAREN CONFISSERIE V.O.F. gevestigd te Amstelveen, eiseres bij dagvaarding van 12 juli 2001, procureur mr R.E. van Schaik

tegen

1. de vennootschap onder firma DA VINCI BONBONS & CHOCOLADE V.O.F., gevestigd te Amsterdam,
2. Theodora Jennie BAKKER, wonende te Amsterdam,
3. Jan BLANCKE, wonende te Amsterdam, gedaagden, procureur mr C.J. de Lange.

[...]

Gronden van de beslissing

1. In dit vonnis wordt uitgegaan van de volgende feiten.
 - a. Spaargaren is in november 1993 eigenaar geworden van de bonbonmakerij van banketbakker Arnold Cornelis en maakt en verkoopt sindsdien, naast de door hem zelf ontwikkelde bonbons de voorheen door Cornelis gemaakte bonbons.
 - b. Daaronder bevinden zich -onder meer -de volgende bonbons:

no 8: nougat giandua (melk),
no 10: cointreaux (melk),
no 11: nougat giandua (wit),
no 16: giandua (hazelnoot/melk),
no 23: geniber mok. marsepein (puur),
no 25: amandelpaté (melk),
no 27: creme/caramel (puur),
no 30: caramel/giandua (puur),
no 31: thé (melk),
no 2: cognac (melk),
no 32: florentiner (puur),
no 21: room caramel marsepein (puur),
no 36: honing (wit/hazelnoot)

c. Blancke was tot en met 31 oktober 1994 als hoofd productie in dienst bij eerst Cornelis, later Spaargaren. Nadien is hij een eenmanszaak begonnen die vervolgens is opgegaan in Da Vinci. Da Vinci maakt en verkoopt eveneens bonbons.

d. Dertien van de dertig door Da Vinci geproduceerde en verkochte soorten bonbons, vertonen qua uiterlijke vormgeving een gelijkenis met de onder 1.b genoemde, door Spaargaren gemaakte bonbons en bevatten voorts dezelfde basisingrediënten.

2. Spaargaren vordert in dit geding, kort gezegd, Da Vinci c.s. te bevelen met onmiddellijke ingang het maken van inbreuk op het auteursrecht van Spaargaren op de onder 1.b genoemde bonbons te staken, daaronder begrepen het maken en verkopen van die, of soortgelijke bonbons, zulks op straffe van verbeurte van een dwangsom van f 5.000,-- voor elke dag dat zij daarmee in gebreke blijven. Voorts vordert zij Da Vinci c.s. hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een voorschot op de door Spaargaren gemaakte buitengerechtelijke kosten van f 3.500,--, alles met veroordeling van Da Vinci c.s. in de kosten van het geding.

3. Spaargaren legt aan haar vordering ten grondslag dat de door haar gemaakte bonbons, elk voor zich, zijn te beschouwen als een werk in de zin van artikel 10 van de Auteurswet 1912. Zij onderscheiden zich immers zowel door uiterlijke vormgeving, samenstelling als smaak van door anderen gemaakte bonbons. Iedere bonbon bestaat uit een unieke samenstelling van ingrediënten die, in samenhang met de uiterlijke vormgeving en de daarop aangebrachte versieringen, maakt dat elke afzonderlijke bonbon een oorspronkelijk ontwerp is dat het persoonlijk karakter van de ontwerper draagt, aldus Spaargaren.

Spaargaren stelt dat zij auteursrechthebbende is op zowel het uiterlijk als de receptuur en smaak van de hiervoor onder 1. b genoemde bonbons. Zij heeft immers het auteursrecht op die bonbons van haar voorganger Cornlis verkregen en heeft voorts zelf bonbon no 31 ontwikkeld.

Door bonbons te maken en te verkopen die zowel qua smaak en samenstelling als qua uiterlijk vrijwel identiek zijn aan de hiervoor onder 1.b genoemde bonbons, maken Da Vinci c.s. inbreuk op het op die bonbons rustende en aan Spaargaren toebehorende auteursrecht.

4. Subsidiair stelt Spaargaren zich op het standpunt dat Da Vinci c.s. jegens haar onrechtmatig handelen, aangezien zij verwarring bij het publiek veroorzaken door, zonder dat daarvoor een goede reden is, bonbons te verkopen die vrijwel identiek zijn aan de bonbons die Spaargaren verkoopt.

5. Da Vinci c.s. hebben gemotiveerd verweer gevoerd.

6. Het geschil tussen partijen spitst zich allereerst toe op de vraag of de onder 1.b genoemde bonbons een werk zijn in de zin van artikel 10 van de Auteurswet 1912. Daarvan is sprake indien de bonbons een eigen oorspronkelijk karakter bezitten en het persoonlijk stempel van de maker dragen. Da Vinci c.s. betwisten dat zulks het geval is en stellen daartoe dat de bonbons oorspronkelijkheid missen. Enerzijds borduurt de samenstelling van de bonbons immers voort op bestaande, algemeen bekende recepten, terwijl anderzijds de uiterlijke vormgeving slechts een minimale variatie op reeds lang bestaande vormen behelst. Er is dan ook geen sprake van een werk als bedoeld in de Auteurswet, zodat daaraan ook geen auteursrechtelijke bescherming toekomt, aldus Da Vinci c.s.

Daartegenover heeft Spaargaren betoogd dat niet slechts gelet moet worden op de afzonderlijke elementen, zoals receptuur, vormgeving en smaak, maar dat deze elementen met name in onderling verband beschouwd maken dat sprake is van een uniek creatief werk.

Het gelijk is aan de zijde van Spaargaren. Aannemelijk is dat de onder 1.b genoemde bonbons zijn aan te merken als een creatie van de maker, waarbij telkens een specifieke combinatie van ingrediënten wordt gecombineerd met een specifieke vormgeving. Hoewel in het bestek van dit kort geding niet is vast te stellen of zulks ook geldt ten aanzien van de smaak van de bonbons, maken deze beide elementen tezamen genomen reeds dat voor elk type bonbon afzonderlijk sprake is van een creatieve prestatie met een eigen oorspronkelijk karakter dat het persoonlijk stempel van de maker draagt. Dit brengt mee dat elk van de onder 1.b genoemde bonbons geldt als een werk in de zin van de Auteurswet 1912 en dat, nu Da Vinci c.s. dit niet hebben betwist, Spaargaren daarop auteursrechthebbende is.

7. Vervolgens is aan de orde of Da Vinci c.s. inbreuk maken op het auteursrecht van Spaargaren door haar bonbons na te bootsen. Da Vinci c.s. betwisten dit en voeren aan dat zij, binnen de beperkingen die gelden, zoals technische en productie factoren, haar eigen ideeën toepast. Daarnaast worden de spuitbonbons van Da Vinci c.s., in tegenstelling tot die van Spaargaren, handgemaakt, zodat tussen de door haar en Spaargaren gemaakte bonbons een wezenlijk verschil bestaat.

Ter terechtzitting is gebleken dat de als productie 1.a en 1.b overgelegde bonbons van respectievelijk Spaargaren Da Vinci c.s., zowel qua kleur, vorm en aangebrachte versierselen een treffende gelijkenis vertonen. Bovendien bevatten de bonbons, zoals eveneens volgt uit de door zowel Da Vinci als Spaargaren gehanteerde benamingen, steeds dezelfde (basis)ingrediënten. Nu zowel uiterlijke vorm als ingrediënten telkens per soort bonbon overeenstemmen is aannemelijk

dat de bonbons van Da Vinci in ieder geval uiterlijk een nabootsing zijn van de bonbons van Spaargaren. Een en ander is des te aannemelijker, nu de maker van de bonbons van Da Vinci, Blancke, als ex-werknemer van Spaargaren geacht moet worden diens bonbons van binnen en buiten te kennen. Wat de uiterlijke vormgeving van de bonbons betreft is de vordering dus toewijsbaar. Hieruit volgt dat de vordering, gelet op het belang van Spaargaren bij staking van de voortgaande inbreuk op zijn auteursrecht ter voorkoming van daaruit voortvloeiende (omzet)schade, voldoende spoedeisend is en toewijsbaar als hieronder vermeld.

Niet kan worden beoordeeld of de bonbons ook qua smaak overeenstemmen, nu de president zich op dit punt niet voldoende deskundig acht. Voor zover de vordering betrekking heeft op het interieur van de bonbons is derhalve deskundig onderzoek nodig, waartoe dit kort geding zich niet leent. In zoverre wordt de vordering afgewezen.

[...]

Beslissing

1. Veroordeelt Da Vinci om onmiddellijk na betekening van dit vonnis te staken en gestaakt te houden de inbreuk op de auteursrechten op de uiterlijke vormgeving van de hiervoor onder 1.b genoemde bonbons, daaronder begrepen het (doen) vervaardigen, het in voorraad (doen) houden en het (doen) verhandelen daarvan, waaronder te verstaan het (doen) vervaardigen, het in voorraad (doen) houden en het (doen) verhandelen van de, in de aan dit vonnis gehechte dagvaarding onder 8. genoemde bonbons, op straffe van verbeurte van een dwangsom van f 500,-- (vijfhonderd gulden) voor elke dag dat Da Vinci c.s. met de nakoming dit gebod in gebreke blijven, tot een maximum van in totaal f 15.000,-- (vijftienduizend gulden).
2. Veroordeelt Da Vinci, Bakker en Blancke hoofdelijk om aan Spaargaren te voldoen f 2.903,25 (tweeduizend negenhonderddrie gulden en vijfentwintig cent).
3. Veroordeelt Da Vinci c.s. in de kosten van dit geding, tot heden aan de zijde van Spaargaren begroot op f 718,92 aan verschotten, waaronder f 400,-- wegens vastrecht en op f 1.550,-- aan salaris procureur.
4. Verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad.
5. Stelt de termijn als bedoeld in artikel 50 lid 6 van het Agreement on Trade-related Aspects of Intellectual Property Rights op drie maanden na deze uitspraak.
6. Wijst het meer of anders gevorderde af.

[...]
